

Số: 194/KH-BCĐ

Kiên Giang, ngày 01 tháng 11 năm 2017

KẾ HOẠCH

Tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2017

Thực hiện Công văn số 5606/BYT-UBQG50, ngày 03/10/2017 của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm về việc triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2017, Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ tỉnh xây dựng kế hoạch thực hiện, như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Thúc đẩy sự tham gia của cả hệ thống chính trị và của toàn dân nhằm thực hiện “Chiến lược quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đến năm 2020 và tầm nhìn 2030”, hướng tới các mục tiêu 90-90-90 để kết thúc dịch AIDS ở Việt Nam vào năm 2030.

2. Nâng cao nhận thức của các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, biên giới hải đảo, đồng bào dân tộc ít người về dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS nói chung và lợi ích của xét nghiệm HIV sớm nói riêng.

3. Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và ảnh hưởng bởi HIV/AIDS, tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS với gia đình, xã hội, đặc biệt là trong dự phòng lây nhiễm HIV và tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

4. Mở rộng độ bao phủ, nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS. Đặc biệt mở rộng xét nghiệm HIV sớm để phát hiện người nhiễm mới HIV nhằm đạt được mục tiêu 90% người nhiễm HIV biết được tình trạng nhiễm HIV của mình.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

1. Chủ đề của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2017:

Chương trình phối hợp của Liên hợp quốc về HIV/AIDS (UNAIDS) đã phát động mục tiêu 90-90-90 (90% người nhiễm HIV biết được tình trạng nhiễm HIV của mình, 90% người chẩn đoán nhiễm HIV được điều trị bằng thuốc kháng vi rút và 90% người nhiễm HIV đã được điều trị bằng thuốc kháng

vi rút kiểm soát được số lượng vi rút ở mức thấp để sống khỏe mạnh và làm giảm nguy cơ lây truyền HIV cho người khác) ở cấp độ toàn cầu để tiến tới kết thúc dịch AIDS vào năm 2030. Trong các mục tiêu trên, mục tiêu 90% người nhiễm HIV biết được tình trạng nhiễm HIV của mình là mục tiêu hết sức quan trọng, là tiền đề để thực hiện các mục tiêu 90% người chẩn đoán nhiễm HIV được điều trị bằng thuốc kháng vi rút và 90% người nhiễm HIV đã được điều trị bằng thuốc kháng vi rút kiểm soát được số lượng vi rút ở mức thấp. Do vậy Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2017, Việt Nam tập trung vào chủ đề “**Xét nghiệm HIV sớm - Hướng tới mục tiêu 90-90-90 vào năm 2020**” (văn bản giải thích chủ đề kèm theo Phụ lục 2).

2. Khẩu hiệu của Tháng hành động (kèm theo Phụ lục 1).

III. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU TRONG THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo:

Ban Chỉ đạo Phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm các cấp ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc tăng cường triển khai các hoạt động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2017 phù hợp với điều kiện và chức năng, nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị, địa phương.

2. Tổ chức các hội nghị, hội thảo:

Giao Sở Y tế tùy vào điều kiện cụ thể, chủ trì, phối hợp với các sở, ngành liên quan tổ chức các hội nghị, hội thảo tại tỉnh và các địa bàn trong tỉnh:

- Các hội nghị, hội thảo về các chủ đề: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng, đánh giá việc thực hiện các mục tiêu 90-90-90 để hướng tới kết thúc AIDS; huy động và đảm bảo tài chính cho công tác phòng, chống HIV/AIDS; kiện toàn các cơ sở điều trị HIV/AIDS đủ điều kiện để ký hợp đồng với cơ quan bảo hiểm y tế; kiểm điểm việc thực hiện quyết định của Thủ tướng Chính phủ về cấp thẻ bảo hiểm y tế cho người nhiễm HIV; điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế; chống kỳ thị phân biệt đối xử liên quan đến HIV/AIDS tại gia đình và cộng đồng, tại trường học, cơ sở y tế và nơi làm việc; chương trình phối hợp đẩy mạnh phong trào “Toàn dân tham gia phòng, chống HIV/AIDS tại cộng đồng dân cư” giai đoạn 2012 - 2020.

- Tổ chức gặp mặt, sinh hoạt câu lạc bộ với những người nhiễm HIV, người dễ bị tổn thương với HIV; truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV tiếp tục thực hiện hành vi an toàn, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; lợi ích điều trị sớm HIV/AIDS; lợi ích của bảo hiểm y tế với người nhiễm HIV, vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh.

- Tổ chức các hoạt động xét nghiệm HIV tại cộng đồng nhằm tạo cho người có nguy cơ cao về HIV/AIDS dễ dàng tiếp cận.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS:

a) Lễ mít tinh và diễu hành quần chúng hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS:

Tổ chức mít tinh tại tuyến tỉnh và tại mỗi địa phương huyện, thị xã (gọi chung là cấp huyện):

- Cấp tỉnh: Tổ chức ngày 25/11/2017.

- Cấp huyện: Lễ mít tinh và diễu hành quần chúng nên được tổ chức vào thời điểm thuận lợi cho việc huy động cộng đồng tham gia như ngày cuối tuần (25-26/11) hoặc Ngày Thế giới phòng, chống HIV/AIDS (01/12/2017). Ngoài lễ mít tinh, có thể tổ chức các sự kiện phối hợp như diễu hành hoặc quần chúng đi bộ, đạp xe, ca nhạc, biểu diễn kịch, truyền thông lưu động.

b) Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS:

- Về nội dung truyền thông cần chú trọng vào các nội dung sau:

+ Lợi ích của tư vấn xét nghiệm sớm HIV và xét nghiệm định kỳ với nhóm có hành vi nguy cơ cao.

+ Các biện pháp dự phòng lây nhiễm HIV: Lợi ích của dự phòng sớm lây nhiễm HIV, sử dụng bơm kim tiêm sạch, bao cao su, điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng Methadone.

+ Dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con.

+ Điều trị bằng thuốc ARV: Lợi ích của điều trị bằng thuốc ARV, lợi ích tiếp cận sớm với các dịch vụ chăm sóc và điều trị HIV/AIDS; quảng bá các dịch vụ điều trị ARV tại địa phương...

+ Bảo hiểm y tế cho người nhiễm HIV/AIDS: Sự cần thiết, quyền lợi, mức đóng, mức hưởng và thủ tục tham gia cũng như cách sử dụng bảo hiểm y tế khi khám chữa bệnh bảo hiểm y tế.

+ Luật Phòng, chống HIV/AIDS cần nhấn mạnh về quyền và nghĩa vụ của người nhiễm HIV, những điều khoản liên quan đến quyền tiếp cận điều trị và chăm sóc sức khỏe cho người nhiễm HIV/AIDS.

+ Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS.

+ Giới thiệu, quảng bá rộng rãi các dịch vụ xét nghiệm HIV; dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV/AIDS sẵn có tại địa phương, đơn vị, bao gồm cả các dịch vụ chuyển tiếp, chuyển tuyến để mọi người dân, đặc biệt là những người dễ tổn thương, người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS dễ dàng tiếp cận và sử dụng.

- Về hình thức: Cần linh hoạt và triển khai đa dạng phong phú các hình thức truyền thông phù hợp với nguồn lực sẵn có của từng địa phương:

+ Truyền thông trực tiếp như truyền thông với cá nhân, truyền thông nhóm, thăm gia đình người nhiễm HIV hoặc người có hành vi nguy cơ cao; tư vấn tại các cơ sở y tế; tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống

HIV/AIDS, các nhóm giáo dục đồng đẳng (lưu ý cần huy động sự tham gia của người nhiễm HIV và những người có hành vi nguy cơ cao tham gia các hoạt động truyền thông).

+ Truyền thông đại chúng: Ưu tiên về thời điểm, thời lượng phát sóng trên đài phát thanh, đài truyền hình; dung lượng và vị trí đăng trên báo trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS. Tăng cường truyền thông qua các chương trình giải trí trên truyền hình, các phóng sự, các chương trình quảng cáo... Xây dựng chuyên trang, chuyên mục, đăng tải tin, bài viết trên các phương tiện thông tin đại chúng ở trung ương và địa phương như Đài Phát thanh và Truyền hình, báo in.

+ Truyền thông lưu động, tổ chức các cuộc thi tìm hiểu và phòng, chống HIV/AIDS. Tổ chức các đêm giao lưu văn nghệ truyền thông phòng, chống HIV/AIDS, nhất là ở xã, phường.

+ Tổ chức các sự kiện truyền thông có sự tham gia của người nhiễm HIV và gia đình; của các nhà lãnh đạo, người nổi tiếng và lãnh đạo cộng đồng.

+ Phát triển và phổ biến các phương tiện và tài liệu truyền thông: Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn tại các địa điểm công cộng có đông người qua lại như các trục đường giao thông chính, các bến xe, công viên; cửa ngõ thành phố, xã, phường và công các cơ quan, đơn vị, trường học, bệnh viện. Phổ biến các ấn phẩm truyền thông phòng, chống HIV/AIDS khác như áp phích, tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng về phòng, chống HIV/AIDS.

4. Triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khác:

- Tổ chức triển khai việc cung cấp các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS như tư vấn xét nghiệm HIV lưu động, tăng cường vận động điều trị Methadone, điểm cấp phát thuốc ARV tại các trạm y tế xã.

- Tổ chức vận động các doanh nghiệp tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS cho người lao động, nhận người lao động là người nhiễm HIV, người sau cai, người đang được điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế.

- Tổ chức các chương trình vận động các tổ chức, cá nhân và gia đình tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, ủng hộ gây quỹ hỗ trợ người nhiễm HIV, mua thẻ bảo hiểm y tế cho người nhiễm HIV và tổ chức thăm hỏi người nhiễm hoặc nhóm người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS tại địa phương.

- Tổ chức các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khu vực biên giới, vùng sâu, vùng xa và vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

- Kiện toàn, củng cố hệ thống chuyển gửi, đặc biệt là dịch vụ cung cấp các phương tiện dự phòng lây nhiễm HIV như bao cao su, bơm kim tiêm sạch cho mọi người dân có nhu cầu tại cộng đồng.

- Rà soát, chấn chỉnh, giám sát hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng các dịch vụ, đảm bảo tính sẵn có, tính dễ tiếp cận của các dịch vụ dự phòng, chăm sóc và

điều trị HIV/AIDS, đặc biệt là các dịch vụ can thiệp giảm thiểu tác hại dự phòng lây nhiễm HIV.

- Vận động các tổ chức tôn giáo, các tổ chức xã hội dân sự khác và mạng lưới người nhiễm HIV tại địa phương tích cực tham gia và tổ chức các hoạt động nhân Tháng hành động.

- Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng chống HIV/AIDS của các cấp, các ngành, các địa phương, đơn vị.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS, Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTO tỉnh:

- Hướng dẫn các đơn vị trực thuộc ngành y tế tổ chức thực hiện Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

- Tham mưu cho Ban Chỉ đạo tổ chức mít tinh, điều hành quần chúng cấp tỉnh hưởng ứng Tháng hành động và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS.

- Đảm bảo đủ nguồn cung cấp sinh phẩm để tổ chức xét nghiệm sớm HIV cho các khách hàng có nhu cầu.

- Phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình Kiên Giang thực hiện chiến dịch truyền thông trên các phương tiện thông tin đại chúng trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

- Chủ trì phối hợp với các cơ quan thành viên Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTO tỉnh giải quyết các vướng mắc (nếu có) liên quan đến Tháng hành động của các cơ quan, tổ chức, đơn vị.

- Tổng hợp, báo cáo Trưởng Ban Chỉ đạo và Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm về kết quả hoạt động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh.

2. Các sở, ban ngành cấp tỉnh:

- Ban hành văn bản chỉ đạo các cơ quan, tổ chức, đơn vị trong hệ thống tổ chức các hoạt động nhằm hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS theo Kế hoạch hướng dẫn này.

- Giải quyết hoặc tham mưu cho cấp có thẩm quyền giải quyết các vướng mắc (nếu có) liên quan đến Tháng hành động của các cơ quan, tổ chức, đơn vị.

- Tổ chức các hoạt động của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với chức năng nhiệm vụ và hoàn cảnh thực tế của cơ quan, tổ chức, đơn vị, trong đó tập trung các hoạt động về các cơ quan, tổ chức, đơn vị cơ sở.

- Tập trung chỉ đạo, hướng dẫn chi tiết, khuyến khích các cơ quan, tổ chức, đơn vị cơ sở tổ chức mít tinh và điều hành quần chúng theo hướng dẫn.

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp báo cáo các hoạt động thực hiện trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của sở, ngành, đoàn thể mình và gửi về Sở Y tế - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS của Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTO tỉnh (địa chỉ nhận báo cáo: Trung tâm Phòng, chống HIV/AIDS, số 120, Trần Phú, thành phố Rạch Giá) theo quy định (mẫu báo cáo kèm theo).

3. Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTO các huyện, thị xã, thành phố:

- Ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị trên địa bàn tổ chức các hoạt động của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp phù hợp với điều kiện cụ thể của từng địa phương.

- Bố trí kinh phí, đảm bảo tại mỗi địa phương tổ chức 01 lễ mít tinh và điều hành cùng cấp, tổ chức chiến dịch truyền thông thay đổi hành vi và truyền thông vận động cũng như các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khác trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

Riêng thành phố Rạch Giá không tổ chức lễ mít tinh và điều hành (mọi hoạt động khác trong Tháng hành động vẫn thực hiện).

- Phân công và chỉ đạo cho các thành viên trong Ban Chỉ đạo trực tiếp chỉ đạo, kiểm tra, giám sát các địa phương, đơn vị trong việc chuẩn bị và tổ chức thực hiện Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS.

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp báo cáo (mẫu báo cáo kèm theo) các hoạt động thực hiện trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của địa phương và gửi về Sở Y tế - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS của Ban Chỉ đạo Phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội và xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTO tỉnh (Trung tâm Phòng, chống HIV/AIDS) theo quy định.

Nơi nhận:

- TT. Tỉnh ủy;
- TT. HĐND tỉnh;
- CT. các PCT.UBND tỉnh;
- Sở, ban ngành, DT cấp tỉnh;
- UBND các huyện, TX, TP;
- Thành viên BCD tỉnh;
- Chánh, Phó CVP;
- Phòng VHXH;
- Lưu: VT, pthtran.

TRƯỞNG BAN

CHỦ TỊCH UBND TỈNH
Phạm Vũ Hồng

Phụ lục 1
KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2017

1. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2017!
2. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
3. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
4. Biết sớm tình trạng nhiễm HIV để được điều trị kịp thời!
5. Người có hành vi nguy cơ cao cần xét nghiệm HIV 6 tháng/1 lần.
6. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV sớm trong 03 tháng đầu để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
7. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
8. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
9. Methadone - Liều thuốc vàng cho người nghiện heroin!
10. Tiếp cận sớm các dịch vụ điều trị HIV/AIDS là quyền lợi của người nhiễm HIV!
11. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị liên tục, suốt đời!
12. Điều trị ARV sớm giúp người nhiễm HIV sống khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV cho người khác!
13. Chăm sóc, hỗ trợ người nhiễm HIV/AIDS là góp phần phòng, chống HIV/AIDS!
14. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
15. Phòng, chống HIV/AIDS là bảo vệ chính bạn và gia đình bạn!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2017!

Phụ lục 2
CHỦ ĐỀ NGÀY THẾ GIỚI PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2017
“Xét nghiệm HIV sớm - Hướng tới mục tiêu 90-90-90 vào năm 2020”

Mục tiêu 90-90-90:

Tại hội nghị AIDS toàn cầu ở Australia tháng 7 năm 2014, Liên hợp quốc đã đưa ra các mục tiêu đến năm 2020 có 90% số người nhiễm HIV biết được tình trạng nhiễm HIV của mình; 90% người chẩn đoán nhiễm HIV được điều trị ARV và 90% số người được điều trị ARV kiểm soát được tải lượng vi rút ở mức thấp để sống khỏe mạnh và làm giảm nguy cơ lây truyền HIV cho người khác. Ba mục tiêu này được gọi là mục tiêu 90-90-90 của Liên hợp quốc.

Các mục tiêu 90-90-90 là những dấu mốc quan trọng có tính chiến lược trong phòng, chống HIV/AIDS nói chung cũng như để có thể kết thúc dịch HIV/AIDS vào năm 2030 bởi vì:

- **90% số người nhiễm HIV biết được tình trạng nhiễm HIV của mình:** Nếu một người nhiễm HIV mà không biết mình nhiễm HIV thì có thể vô tình làm lây truyền HIV cho người thân và cho người khác trong cộng đồng. Hơn nữa nếu chúng ta không biết được ai nhiễm HIV thì không thể tiếp cận và cung cấp được các dịch vụ dự phòng, điều trị và chăm sóc, hỗ trợ cho họ.

- **90% số người đã chẩn đoán nhiễm HIV được điều trị ARV:** Việc điều trị sớm bằng thuốc ARV sẽ giúp cho người nhiễm HIV tiếp tục kéo dài cuộc sống khỏe mạnh, giảm các nhiễm trùng cơ hội. Hơn nữa, việc điều trị sớm bằng thuốc ARV và đúng sẽ làm giảm khả năng lây nhiễm HIV cho cộng đồng và giảm lây truyền HIV từ mẹ sang con. Như vậy điều trị ARV cũng là dự phòng lây nhiễm HIV.

- **90% số người được điều trị ARV kiểm soát được tải lượng vi rút ở mức thấp để sống khỏe mạnh và giảm nguy cơ lây truyền HIV sang người khác:** Việc kiểm soát tải lượng vi rút HIV ở mức thấp dưới ngưỡng phát hiện là chỉ báo quan trọng liên quan đến chất lượng và tuân thủ điều trị bằng thuốc kháng HIV. Tải lượng HIV ở mức thấp dưới ngưỡng phát hiện sẽ giúp người nhiễm HIV sống khỏe mạnh và giảm nguy cơ lây truyền HIV qua các con đường.

Như vậy, các mục tiêu này có liên quan mật thiết với nhau. Từ tiếp cận với những người có hành vi nguy cơ cao và bạn tình của họ để tư vấn, dự phòng lây nhiễm HIV và tạo cơ hội cho họ tiếp cận các dịch vụ xét nghiệm HIV. Khi một người được chẩn đoán nhiễm HIV cần được kết nối với dịch vụ điều trị ARV và duy trì tốt việc tuân thủ điều trị. Nếu đạt được 3 mục tiêu quan trọng này thì chúng ta có thể phát hiện được hầu hết những người nhiễm HIV trong cộng đồng; điều trị được hầu hết những người nhiễm HIV với kết quả điều trị tốt, giảm tới đa khả năng lây nhiễm HIV cho người khác, người đã nhiễm HIV có cuộc sống khỏe mạnh, từ

đó có thể đạt được mục tiêu to lớn hơn là kết thúc đại dịch HIV/AIDS vào năm 2030.

Xét nghiệm HIV sớm để biết tình trạng nhiễm HIV chính là tiền đề để đạt được các mục tiêu 90-90-90 mà Việt Nam đang hướng tới.

Tại sao năm 2017, Việt Nam lại chọn chủ đề “Xét nghiệm HIV sớm - Hướng tới mục tiêu 90-90-90 vào năm 2020”?

Chỉ có xét nghiệm mới giúp một người biết tình trạng nhiễm HIV

Do thời kỳ ủ bệnh (nhiễm HIV không có triệu chứng) khi nhiễm HIV kéo dài nhiều năm, nên người nhiễm HIV vẫn khỏe mạnh bình thường. Vì vậy nhìn bề ngoài không thể biết được một người có nhiễm HIV hay không. Chỉ có xét nghiệm mới biết một người có bị nhiễm HIV hay không.

Ngay cả khi ở giai đoạn nhiễm HIV có triệu chứng hoặc giai đoạn AIDS thì các biểu hiện của bệnh AIDS vẫn không điển hình mà phụ thuộc vào triệu chứng của các bệnh nhiễm trùng cơ hội khác như viêm phổi, hoặc ỉa chảy, loét miệng... nên người thầy thuốc cũng không thể khẳng định bệnh nhân nhiễm HIV nếu không làm xét nghiệm HIV.

Mặc dù chỉ có xét nghiệm mới biết một người có nhiễm HIV hay không, nhưng vẫn còn nhiều người cho rằng nhìn bề ngoài có thể biết một người nhiễm HIV. Đây là sự hiểu sai và có thể do trước đây khi truyền thông, người ta thường mô tả hình ảnh người nhiễm HIV ở giai đoạn suy giảm miễn dịch nặng (giai đoạn AIDS) gầy gò, ốm yếu, da bọc xương.

Xét nghiệm giúp giải tỏa băn khoăn lo lắng cho người có hành vi nguy cơ

Xét nghiệm HIV sẽ giúp bạn giải quyết những lo lắng băn khoăn về nhiễm HIV, đồng thời giúp một người biết cách dự phòng lây nhiễm HIV cho bản thân mình và người thân.

Khi kết quả xét nghiệm HIV là “âm tính” sẽ giải tỏa được những băn khoăn lo lắng về tình trạng nhiễm HIV của mình. Khi làm xét nghiệm, cán bộ tư vấn sẽ giúp bạn biết cách dự phòng lây nhiễm HIV.

Ngay cả trong trường hợp kết quả xét nghiệm là “dương tính” (khẳng định bạn đã nhiễm HIV) thì điều đó cũng giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV cho người thân, có kế hoạch tốt hơn cho cuộc sống và tiếp cận điều trị cũng như các dịch vụ chăm sóc sức khỏe kịp thời.

Biết tình trạng nhiễm HIV sớm để được chăm sóc và điều trị ARV kịp thời

Hiện nay vẫn có nhiều người cho rằng nhiễm HIV không có thuốc điều trị khỏi, do vậy không cần thiết phải đi xét nghiệm HIV và vì có biết cũng không giải quyết được gì. Nhưng hiểu như vậy là không đúng.

Mọi người cần biết về tình trạng nhiễm HIV của mình càng sớm sẽ càng tốt, bởi vì:

- Biết sớm tình trạng nhiễm HIV sẽ giúp chủ động dự phòng lây nhiễm HIV cho vợ/chồng/bạn tình, người thân trong gia đình và những người khác. Khi bị nhiễm HIV, cán bộ y tế sẽ tư vấn và cung cấp các kiến thức, kỹ năng, phương tiện dự phòng lây nhiễm HIV. Rất nhiều trường hợp đáng tiếc do không biết tình trạng nhiễm HIV nên đã “vô tình” làm lây truyền HIV sang vợ, chồng, bạn tình, người thân trong gia đình và lây truyền HIV từ cha, mẹ sang con.

- Dù chưa có thuốc điều trị triệt để (khỏi hẳn) HIV, nhưng thuốc kháng vi rút (ARV) hiện nay đã giúp người nhiễm HIV kéo dài cuộc sống khỏe mạnh và giảm khả năng lây truyền HIV cho người khác. Càng phát hiện sớm nhiễm HIV, thì việc chăm sóc y tế, bao gồm cả điều trị bằng ARV sẽ càng được bắt đầu sớm, điều đó giúp người nhiễm HIV sống khỏe mạnh, sống lâu hơn và an toàn cho bản thân và mọi người xung quanh hơn.

- Các nghiên cứu khoa học gần đây khẳng định rằng, ngoài lợi ích giúp người nhiễm HIV khỏe mạnh, điều trị thuốc kháng vi rút sớm có tác dụng ức chế sự sinh sôi của HIV và qua đó làm giảm nguy cơ lây truyền HIV từ người nhiễm HIV sang người khác qua quan hệ tình dục tới 96%.

- Khi xét nghiệm và biết tình trạng nhiễm HIV sớm, người nhiễm sẽ được điều trị HIV kịp thời, giúp giảm chi phí thuốc men, chi phí khám chữa bệnh và chi phí nằm viện, trong khi người nhiễm HIV lại sống khỏe mạnh, dài lâu, có thể lao động, học tập như những người khác. Nhiều nghiên cứu cũng chỉ ra rằng người nhiễm HIV nếu được điều trị sớm và tuân thủ điều trị sẽ có tuổi thọ tương đương với người không nhiễm HIV.

- Hiện nay Bộ Y tế đã có hướng dẫn điều trị ARV ngay khi phát hiện nhiễm HIV không phụ thuộc vào số lượng tế bào CD4 hay giai đoạn lâm sàng, do vậy khi một người được xét nghiệm và phát hiện sớm nhiễm HIV sẽ được điều trị ARV kịp thời.

Nhiều người nhiễm HIV vẫn chưa biết tình trạng nhiễm HIV

Mặc dù xét nghiệm HIV quan trọng như vậy, nhưng nhiều người nhiễm HIV vẫn chưa biết tình trạng nhiễm HIV. Theo ước tính, Việt Nam hiện có khoảng 250.000 người nhiễm HIV hiện còn sống, tuy nhiên chỉ có khoảng gần 200.000 người nhiễm HIV được quản lý.

Như vậy vẫn còn hơn 50.000 người nhiễm HIV chưa biết tình trạng nhiễm HIV. Họ sẽ có thể “vô tình” là nguồn lây nhiễm HIV cho cộng đồng do không được tư vấn và tiếp cận các dịch vụ dự phòng, họ cũng không được tiếp cận các dịch vụ điều trị ARV sớm để bảo vệ sức khỏe cho chính bản thân họ và làm giảm lây truyền HIV ra cộng đồng.

Cũng dựa trên ước tính trên, hiện Việt Nam mới chỉ có gần 80% người nhiễm HIV biết tình trạng nhiễm HIV của mình, trong khi chỉ còn 3 năm để đạt tới mục tiêu 90% thứ nhất, đó là khoảng cách lớn cần sự nỗ lực của mỗi cá nhân và cả cộng đồng.

Dịch vụ xét nghiệm HIV đã được triển khai rộng khắp cả nước

Hiện nay hầu hết các cơ sở y tế đều đã có thể xét nghiệm sàng lọc để phát hiện sớm lây nhiễm HIV. Theo báo cáo, cả nước có khoảng hơn 1.000 cơ sở y tế có khả năng xét nghiệm sàng lọc HIV.

Ngoài các cơ sở y tế, xét nghiệm HIV tại cộng đồng thông qua các cán bộ y tế thực hiện lưu động hoặc do các nhân viên tiếp cận cộng đồng (là những người không chuyên) được hướng dẫn, tập huấn cũng có thể thực hiện xét nghiệm sàng lọc HIV.

Với kỹ thuật ngày càng đơn giản, hiện nay người có nhu cầu xét nghiệm HIV có thể tự thực hiện qua lấy máu đầu ngón tay để xét nghiệm hoặc tự xét nghiệm bằng dịch miệng.

Chỉ khi các xét nghiệm sàng lọc này nghi ngờ mới cần xét nghiệm khẳng định nhiễm HIV tại các phòng xét nghiệm khẳng định được Bộ Y tế cho phép khẳng định nhiễm HIV./.

Số: /BC-.....

..., ngày tháng năm 2017

BÁO CÁO
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2017

I. Quản lý chỉ đạo:

Ban hành văn bản chỉ đạo hướng dẫn triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

- + Có + Không
+ Cấp ban hành: - Ủy ban nhân dân cùng cấp
- Trung tâm Y tế/

II. Các hoạt động cụ thể:

1. Các hoạt động tại tuyến huyện:

1.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

- + Mít tinh và diễu hành: Có Không
+ Số người tham dự: ... (nếu có)

1.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng:

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài Phát thanh/truyền hình huyện			
Phim/phóng sự			Số lần phát sóng:....
Spot cổ động			Số lần phát sóng:
Tọa đàm			Số lần phát sóng:
Bản tin, bài viết			Số tin, bài viết:
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm panô: .. Số khẩu hiệu, băng rôn: ...
Phân phát tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tờ rơi: Số áp phích: Số sách mỏng:
Khác (ghi rõ): ...			

1.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp:

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Nói chuyện sức khỏe với cá nhân/ nhóm về HIV/AIDS			Số lượt người:
Thăm gia đình			Số lần: ...
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:

1.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS:

- + Có: + Không:
- + Nếu có ghi rõ: - Số lần:
- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:
Liên ngành:

1.5. Tư vấn xét nghiệm HIV của toàn tỉnh trong Tháng hành động:

TT	Danh mục	Số người được tư vấn trước xét nghiệm	Số người được xét nghiệm HIV		Số người nhận được kết quả xét nghiệm	
			Tổng	HIV (+)	Tổng	HIV (+)
1	Nghiện chích ma túy					
2	Phụ nữ bán dâm					
3	Nam có quan hệ tình dục với nam					
4	Vợ/chồng/ bạn tình của người nhiễm HIV					
5	Số phụ nữ mang thai được xét nghiệm HIV					
	5.1. Thời kỳ mang thai					
	5.2. Giai đoạn chuyển dạ, đẻ					
6	Bệnh nhân lao					
7	Các đối tượng khác					

1.6. Các hoạt động khác (ghi rõ):

2. Các hoạt động tại tuyến xã/phường/thị trấn

2.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Tổng số cuộc mít tinh tại xã phường:

+ Tổng số người tham dự: người

2.2. Các hoạt động khác:

III. Đánh giá chung

1. Thuận lợi: ...

2. Khó khăn: ...

IV. Đề xuất, khuyến nghị

Nơi nhận:

- TT PC HIV/AIDS;
- UBND huyện, thị xã, thành phố;
- Lưu: VT, ...

GIÁM ĐỐC

Ghi chú: Đề nghị các đơn vị gửi báo cáo kết quả hoạt động về Trung tâm Phòng, chống HIV/AIDS, trước ngày 18/12/2017 bằng email và văn bản để tổng hợp báo cáo Ban Chỉ đạo tỉnh và Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm.
Điện thoại : 3962 053, Fax: 3872 354, Email: baoaidskg@gmail.com